

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-4-45
Karar Sayısı : 10-21/281-105
Karar Tarihi : 4.3.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan)
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan
GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Metin HASSU

C. BAŞVURAN : Fatih ÇİFTÇİ
Ragıp Üner Mh. Aksa Yapı Koop. B Blok No:6 Nevşehir

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Nevşehir'de faaliyet gösteren mühendis (elektrik, makine,
harita, jeoloji) ve mimarlar

E. DOSYA KONUSU: Nevşehir'de faaliyet gösteren mühendis (elektrik, makine,
harita, jeoloji) ve mimarların havuz sistemi kurarak fiyatları sabitledikleri iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda özetle, Nevşehir'de faaliyet gösteren mühendis
(elektrik, makine, harita, jeoloji) ve mimarların havuz sistemi kurarak fiyatları
sabitledikleri ve eskisine göre yüksek fiyat talep ettikleri iddia edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 18.2.2010 tarih ve 1438 sayı ile giren başvuru
üzerine düzenlenen 23.2.2010 tarih ve 2010-4-45/İİ-10-MH sayılı İlk İnceleme Raporu,
25.2.2010 tarih ve REK.0.08.00.00-110/64 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-21 sayılı
Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da, şikâyete konu mimar ve mühendislerin asgari
ücret uygulamasına yönelik bir davranış içerisinde olduğu; bu aşamada herhangi bir
işlem yapılmasına gerek olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. YAPILAN TESPİTLER VE DEĞERLENDİRME

Başvuruya konu en az bedel uygulaması, 17.6.1938 tarih ve 3458 sayılı Mühendislik ve
Mimarlık Hakkında Kanun ile 27.1.1954 tarih ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar
Odaları Birliği (TMMOB) Kanunu'nun 13. ve 39. maddelerine dayanılarak ve TMMOB
Serbest Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri Asgari Ücret Yönetmeliği'nin 7. maddesi
kapsamında hazırlanan, 22.12.2006 tarihli "TMMOB Mimarlar Odası Mimarlık Hizmetleri
Şartnamesi ve En Az Bedel Tarifesi" isimli düzenlemeye dayanmaktadır. Mezkûr
düzenlemenin "amaç" başlıklı 1. maddesinde "Bu Şartnamenin amacı; mesleki
uygulamalarda kamu yararını, meslek haklarını ve etiğini korumak, müelliflik haklarını
gözetmek, haksız rekabeti önlemek, mesleki sorumluluk, hak ve görevleri tanımlamak,
mimarlık hizmetlerinin niteliği ve bunların karşılığında ödenecek en az ücretlerin
belirlenmesini sağlamaktır." denilmektedir. "Kapsam" başlıklı 2. maddede ise "Bu
şartname, mimarlık hizmetleri üreten mimarların hak ve sorumlulukları ile bu hizmetleri
karşılığında belirlenecek asgari ücretleri ile mimarların görev ve sorumlulukları ile
mesleki etkinliklerinin denetim kurallarını, serbest mimarlık hizmetlerinin yapılmasında

10-21/281-105

uyulacak kuralları ve uygulamaların tarifini kapsar." ifadeleri yer almaktadır. Görüldüğü üzere, anılan düzenleme ile mimarların mimarlık hizmetleri karşılığında talep edecekleri asgari bedel belirlenmektedir. Bu çerçevede başvuruda bahsi geçen ücret tespiti uygulamasının ilgili Oda mevzuatı kapsamında yapıldığı kanaatine varılmıştır.

Esasen, TMMOB ve TMMOB'a bağlı odaların çıkardıkları yönetmelikler aracılığı ile doğrudan yasal dayanağı olmadığı halde asgari ücret uygulamaları daha önce de Rekabet Kurulu kararlarına konu olmuştur. İzmir Ticaret Odası ve bir serbest şehir plancısının başvurusu üzerine TMMOB ve TMMOB Şehir Plancıları Odası hakkında yürütülen soruşturma sonucunda alınan 22.1.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı kararında Kurul,

- TMMOB ve TMMOB'a bağlı Şehir Plancıları Odası'nın doğrudan yasal dayanağı olmadığı halde, asgari hizmet bedeli belirlenmesini zorunlu kılan ve bunun altında ücretle hizmet verilmesini yasaklayan karar ve uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olduğuna,

- Kanununun 9/1. maddesi uyarınca TMMOB ve Şehir Plancıları Odası'nın asgari ücretleri belirlemeye ilişkin uygulamalarına son verilmesine

karar vermiştir.

Söz konusu karar taraflara 9.4.2003 tarihinde tebliğ edilmiş, taraflardan 60 günlük süre içerisinde asgari ücret uygulamalara ilişkin düzenlemelere son vermeleri istenmiştir.

Bahsi geçen kararın ardından, TMMOB ve Şehir Plancıları Odası tarafından Kurulun 22.1.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı kararına karşı Danıştay 10. Dairesi nezdinde yürütmeyi durdurma talebiyle, E:2003/2564 ve E:2003/2705 sayılı iki dava açılmış olup, anılan Daire dava konusu yönetmeliklerin hukuksal niteliklerini dikkate alarak yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar vermiştir. Sonrasında, Kurul'un TMMOB ve Şehir Plancıları Odası'na yönelik söz konusu kararı, Danıştay 13. Dairesi tarafından soruşturmacı üyenin karara katılımı nedeniyle usul yönünden, 14.11.2006 tarih ve E:2005/1668 K:2006/4329 sayılı, 8.7.2005 tarih ve E:2005/916 K:2005/3436 sayılı kararlarla iptal edilmiştir.

Rekabet Kurulu tarafından soruşturmacı üyenin karara katılımı nedeniyle usul yönünden iptal edilen 22.1.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı kararın yerine yeni bir karar alınmamış; Kurul, TMMOB tarafından kendi birliklerine bağlı meslek odalarının asgari ücret tarifelerinin ve TMMOB üyesi olan Şehir Plancıları Odası'nca şehir plancılarının asgari ücret tarifelerinin belirlenmesine dayanak oluşturan ve 4054 sayılı Kanun'a aykırı bulunan yönetmeliklerin iptali için dava açılmasına ve bu konuda Başkanlığa yetki verilmesine 16.5.2007 tarih ve 07-41/453-M sayılı karar vermiştir. Ancak, Danıştay 13. Dairesi tarafından alınan 16.11.2007 tarih ve E:2007/10830 ve K:2007/7326 sayılı; 1.2.2008 tarih ve E: 2007/10829 K:2008/1745 sayılı kararlarla, Kurum'un TMMOB ve TMMOB'a bağlı odalarca yapılan düzenlemelerin rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı olduğunu ileri sürerek iptalleri için dava açma ehliyeti olmadığı sonucuna varılarak, açılan davaların ehliyet yönünden reddine karar verilmiştir. Bunun sonucunda ise Rekabet Kurumu tarafından, Danıştay 13. Dairesince verilen söz konusu kararlar 7.1.2008 ve 4.4.2008 tarihlerinde Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu nezdinde temyiz edilmiş, ancak temyiz süreci henüz sonuçlanmamıştır.

Yukarıda yer verilen Danıştay kararı çerçevesinde, başvuru konusu asgari ücret uygulaması hakkında önaraştırma yapılması ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

10-21/281-105

Diğer taraftan, başvuru dilekçesinde ve yapılan incelemede ilgili oda asgari ücretlerinin aşıldığı ya da pazar paylaşımı yapıldığı hususunda herhangi bir iddiaya ve bilgiye rastlanılmamıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.